

сажда қилдилар».

Бухорий ва Термизий ривоят қилганлар.

Шарҳ: Бу ривоят жин ва инслар ҳам сажда қилганликлари таъкидланмоқда.

Ушбу икки ривоятдаги мушрикларнинг сажда қилганларидан баъзи бир кишилар «Тиловат саждасини таҳоратсиз қилса бўлади», деган фикрни ҳам айтишган. Аммо жумҳур уламолар «Тиловат саждаси худди намоз каби ибодат бўлганлиги учун унга ҳам таҳорат, ҳам сатри аврат, ҳам қибла шарт» дейдилар.

???? ????? ????????? ?????? ?????? ????????? ??????:

???????????? ?????? ?????? ?????????????? ???????????????

?????????: (????? ?????????????? ??????????????)?

???????????? ??????????: ??? ?????????? ??????: ??????????

?????? ?????????? ??????? ?????????????????? ?????????? ???????

????????????? ?????????????? ??????? ?????????????? ?????????????? ??????????

????????? ??????????????. ?????????? ?????????????????? ??????????

????????????????????????.

Абу Рофеъ розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Абу Ҳурайра розияллоху анху билан Хуфтон намозини ўқидим. Бас, у киши «Изас самааун шаққот»ни қироат қилди ва сажда қилди.

Мен:

**«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам билан бирга «Изас
самаъун шаққот» ва «Иқроъ бисми Роббика»да сажда қилганмиз».**

Бешовларидан фақат Бухорий ривоят қилмаган.

Шарҳ: Бу ривоятдан «Иншиқоқ» ва «Алақ» сураларида сажда оятлари борлигини билиб оламиз.

???? ?????????? ????? ?????????????? ?????? ??????? ????????

?????? ?????????????????? ?????????? ??????? ?????????????? ???????????????

????????????????? ?????????? ?????????????? ?????????????? ???

????????????????? ?????????? ??????????? ??? ??????????????????????

?????? ??????????? ?????????????? ??????????????????. ?????????? ???????

?????????? ??????????? ???????????.

Амр ибн Осс розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

**«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам у кишига Қуръондаги ўн бешта
сажда оятини ўқитган эканлар. Улардан учтаси «Муфассал»да ва
иккитаси «Ҳаж» сурасида экан».**

Абу Довуд ва Ибн Можа ривоят қилганлар.

Шарҳ: «Муфассал»даги учтаси: Нажм, Иншиқоқ ва Алақ сураларидир.

Ушбу ривоятда зикр қилинган ўн бешта сажда ояти қуйидаги сураларда келган:

Аъроф, Раъд, Наҳл, Исро, Марям, Ҳаж, Фурқон, Намл, Сажда, Сод, Фуссилат, Нажм, Иншиқоқ ва Алақ.

Ҳанафий мазҳабида ушбу ўн тўртта сурада биттадан ўн тўртта сажда бор, дейилади.

Ҳаж сурасида иккита сажда борлиги ҳақидаги ривоят улар наздида кучли эмас.

Шофеъий ва Ҳанбалий мазҳаби уламолари эса ўн бешта сажда бор, дейдилар.

«Ҳадис ва ҳаёт» китобининг 5-жузи

Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2024 йил 23 январдаги 03-07/362-рақамли хулосаси асосида тайёрланди.